

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра тэарэтычнага і славянскага літаратуразнаўства**

**ШЛЕМЕН
Юлія Аляксандраўна**

ДАМІНАНТНЫЯ ВОБРАЗЫ Ў ПАЭЗІІ ЯРАСЛАВА СЭЙФЕРТА

Анатацыя да магістарскай дысертацыі
па спецыяльнасці 1-21 80 10 «Літаратуразнаўства»

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт
А. У. Вострыкава

Мінск, 2023

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Шлемен Юлія Аляксандраўна

Дамінантныя вобразы ў паэзіі Яраслава Сэйферта

Структура магістарскай дысертацыі: магістарская дысертацыя складаецца з уводзінаў, двух раздзелаў, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц, які налічвае 96 пазіцый, і дадатку (17 старонак). Агульны аб'ём магістарскай дысертацыі – 76 старонак тэксту.

Ключавыя словы: ТВОРЧАСЦЬ ЯРАСЛАВА СЭЙФЕРТА, ДАМІНАНТНЫЯ ВОБРАЗЫ, ВОБРАЗ ЖАНЧЫНЫ, ВОБРАЗ ПРАГІ, АЎТАБІЯГРАФІЗМ У ВЕРШАХ, ВЕРЛІБР, ЗМЕНА ПАЭТЫКІ, НАРМАЛІЗАЦЫЯ, ПАСЛЯВАЕННЫЯ ВЕРШЫ, ПАЭТЫЗМ, ПРАЛЕТАРСКАЯ ПАЭЗІЯ.

Мэта магістарскай дысертацыі – вызначыць адметнасці ідэйнага і мастацкага ўвасаблення дамінантных вобразаў у паэзіі Я. Сэйферта розных этапаў творчасці, прасачыць эвалюцыю дадзеных вобразаў у зборніках «Паштовы голуб», «Вясна, бывай», «Мама», «Маравы слуп» для аналізу вобраза жанчыны і «Горад у слязах», «Каменны мост», «Камета Галея» і «Быць паэтам» для даследавання вобраза Прагі.

Для дасягнення мэты неабходна вырашыць наступныя **задачы**:

1. Адлюстравачь значнасць сувязі жыццёвага шляху пісьменніка з выбарам пэўных вобразаў і тэм у яго творчасці.
2. Вылучыць характэрныя рысы паказу вобраза жанчыны на працягу ўсёй творчасці Я. Сэйферта.
3. Прасачыць адметнасці ўвасаблення вобраза Прагі ў кантэксце развіцця асобных еўрапейскіх і чэшскай літаратур.
4. Акрэсліць асаблівасці стварэння вобраза Прагі ў паэзіі Нобелеўскага лаўрэата ў параўнанні з паказам вобраза Прагі ў асобных еўрапейскіх літаратурах.
5. Адзначыць змены ў адлюстраванні вобразаў жанчыны і Прагі ў зборніках рознай эстэтычнай скіраванасці дадзенага пісьменніка.

Аб'ект і прадмет даследавання: аб'ектам даследавання з'яўляюцца зборнікі вершаў «Горад у слязах», «Паштовы голуб», «Вясна, бывай», «Каменны мост», «Мама», «Камета Галея», «Маравы слуп» і «Быць паэтам» Яраслава Сэйферта; прадметам – вобразы жанчыны і Прагі на розных этапах паэтычнай творчасці пісьменніка.

Навуковая навізна даследавання заключаецца ў тым, што вобразы Прагі і жанчыны ў вызначаных зборніках не з'яўляліся яшчэ прадметам спецыяльнага навуковага вывучэння ў літаратуразнаўстве. Аўтарскія пераклады вершаў садзейнічаюць пашырэнню культурнага поля беларускай літаратуры.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Шлемен Юлия Александровна

Доминантные образы в поэзии Ярослава Сейферта

Структура магистерской диссертации: магистерская диссертация состоит из введения, двух разделов, заключения, списка использованных источников, который насчитывает 96 позиций, и приложения (17 страниц). Общий объём магистерской диссертации – 76 страниц текста.

Ключевые слова: ТВОРЧЕСТВО ЯРОСЛАВА СЕЙФЕРТА, ДОМИНАНТНЫЕ ОБРАЗЫ, ОБРАЗ ЖЕНЩИНЫ, ОБРАЗ ПРАГИ, АВТОБИОГРАФИЗМ В СТИХОТВОРЕНИЯХ, ВЕРЛИБР, ИЗМЕНЕНИЕ ПОЭТИКИ, НОРМАЛИЗАЦИЯ, ПОСЛЕВОЕННЫЕ СТИХОТВОРЕНИЯ, ПОЭТИЗМ, ПРОЛЕТАРСКАЯ ПОЭЗИЯ.

Цель магистерской диссертации – определить оличия идейного и художественного воплощения доминантных образов в поэзии Я. Сейферта разных этапов творчества, проследить эволюцию данных образов в сборниках «Почтовый голубь», «Весна, прощай», «Мама», «Моровой столб» для анализа образа женщины и «Город в слезах», «Каменный мост», «Комета Галлея» и «Быть поэтом» для исследования образа Праги.

Для достижения цели необходимо решить следующие **задачи**:

1. Отобразить значимость связи жизненного пути писателя с выбором определённых образов и тем в его творчестве.
2. Выделить характерные черты показа образа женщины на протяжении всего творчества Я. Сейферта.
3. Проследить особенности воплощения образа Праги в контексте развития отдельных европейских и чешской литературах.
4. Определить особенности создания образа Праги в поэзии Нобелевского лауреата в сравнении с показом образа Праги в отдельных европейских литературах.
5. Отметить изменения в отображении образов женщины и Праги в сборниках разной эстетической направленности данного писателя.

Объект и предмет исследования: объектом исследования являются сборники стихотворений «Город в слезах», «Почтовый голубь», «Весна, прощай», «Каменный мост», «Мама», «Комета Галлея», «Моровой столб» и «Быть поэтом» Ярослава Сейферта; предметом – образы женщины и Праги на разных этапах поэтического творчества писателя.

Научная новизна исследования заключается в том, что образы Праги и женщины в данных сборниках не являлись ещё предметом специального научного изучения в литературоведении. Авторские переводы стихотворений содействуют расширению культурного поля белорусской литературы.

GENERAL CHARACTERISTICS OF THE WORK

Shlemen Yulia Alexandrovna

The dominant images in the poetry of Jaroslav Seifert

The structure of the master's thesis: the master's thesis consists of an introduction, two sections, a conclusion and a list of sources used, which has 96 positions, and supplement (17 pages). The total volume of the master's thesis is 76 pages of text.

Key words: CREATIVITY OF JAROSLAV SEIFERT, DOMINANT IMAGES, IMAGE OF A WOMAN, IMAGE OF PRAGUE, AUTOBIOGRAPHY IN POEMS, VERLIBRE, CHANGE OF POETICS, NORMALIZATION, POST-WAR POEMS, POETICS, PROLETARIAN POETRY.

The purpose of the master's thesis is to determine the faces of the ideological and artistic embodiment of dominant images in the poetry of J. Seifert of different stages of creativity, to trace the evolution of these images in the collections «Carrier Pigeon», «Goodbye, Spring», «Mother», «The Plague Column» for the analysis of the image of a woman and «City in Tears», «The Stone Bridge», «Halley's Comet» and «To Be a Poet» for exploring the image of Prague.

To achieve this goal, it is necessary to solve the following **tasks**:

1. To display the significance of the connection of the writer's life path with the choice of certain images and themes in his work.
2. To highlight the characteristic features of showing the image of a woman throughout the work of J. Seifert.
3. To trace the features of the embodiment of the image of Prague in the context of the development of individual European and Czech literatures.
4. To determine the features of creating the image of Prague in the poetry of the Nobel Laureate in comparison with showing the image of Prague in some European literatures.
5. Note the changes in the display of images of women and Prague in the collections of different aesthetic orientation of this writer.

The object and subject of research: the object of research are collections of poems «City in Tears», «Carrier Pigeon», «Goodbye, Spring», «The Stone Bridge», «Mother», «Halley's Comet», «The Plague Column» and «To Be a Poet» by Jaroslav Seifert; the subject is the images of a woman and Prague at different stages of the writer's poetic creativity..

The scientific novelty of the study lies in the fact that the images of Prague and women in these collections have not yet been the subject of special scientific study in literary studies. The author's translations of poems contribute to the expansion of the cultural field of Belarusian literature.